

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/71/2019
Identifikačné číslo spisu: 7706207657
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7706207657.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N. K. I., trvale bytom v P. XX, zastúpeného JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom v Michalovciach, kpt. Nálepku 8, proti žalovanej Obchodnej akadémii so sídlom v Michalovciach, Kapušianska 2, IČO: 031 953 549, zastúpenej JUDr. Jurajom Kusom, advokátom v Michalovciach, Nám. osloboditeľov 10, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10C/85/2006, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. decembra 2018 sp. zn. 6Co/76/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. decembra 2017 č. k. 10C/85/2016-448 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalobcu, vykonané úkonom „žalovanou“ (keď už, tak „žalovanej“ - pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) z 29. marca 2006 označeným ako „Okamžité skončenie pracovného pomeru“ pod číslom 110/2006 je neplatné a úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnej žalovanej plnú náhradu trov konania (v pomere 100%). Pominúc na tomto mieste celkom správnu, najpresnejšiu i najjednoduchšiu formuláciu vlastného žalobného návrhu (petitu) i žalobe vyhovujúceho rozsudku spôsobom „okamžité skončenie pracovného pomeru žalobcu žalovanou podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zák. práce dňom 30. marca 2006 je neplatné“ (opäť pozn. najvyššieho súdu) v rozsudku právne odôvodnenom ust. § 59 ods. 1 písm. c/, § 68 ods. 1 písm. b/ a ods. 2, § 36 ods. 1, § 70, § 77, § 47 ods. 1 a 2 a §§ 81 a 84 Zák. práce (zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení), § 1 ods. 1, 2 a 4, § 2 ods. 2 a § 8 ods. 1 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a článkov 11 a 14 bodu 4 písm. j/ Pracovného poriadku žalovanej z 10. decembra 2002 uzavrel (vecne) prakticky to, že boli preukázané formálnoprávne podmienky platného okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalovanej ako zamestnávateľky (písomná forma, uvedený dôvod a doručenie žalobcovi) a včasnými, t. j. urobenými pred uplynutím zákonom ustanovených prekluzívnych

(prepadných) lehôt boli žaloba i okamžité skončenie, žalovanej sa však nepodarilo preukázať existenciu ňou použitého dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru, spočívajúceho v žalobcovi vytýkanom jeho nevhodnom správaní k dvom žiačkam školy na lyžiarskom zázname v Q. (vo februári 2006) a v jednom prípade i na hodine telesnej výchovy (v novembri 2005). Voči žalobcovi bolo síce v minulosti pre inkriminované skutky vedené aj trestné stíhanie, toto však skončilo právoplatným oslobodením žalobcu spod obžaloby, pretože sa tieto skutky nestali (a žalobca sa ich nedopustil). Hoci medzi stranami nebolo sporu o tom, že skutok uvedený v okamžitom skončení nemusí byť trestným činom a môže byť zároveň porušením pracovnej disciplíny, základom pre takúto domnienku je, že tento skutok sa stal a to v prejednávanej veci (na ujmu žalovanej nesúcej dôkazné bremeno) preukázané nebolo.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) rozsudkom z 11. decembra 2018 sp. zn. 6Co/76/2018 na odvolanie žalovanej napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 aj 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „C. s. p.“) potvrdil a žalobcovi tiež priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Okrem stotožnenia sa aj s dôvodmi napadnutého rozsudku podľa jeho názoru nebol naplnený žiaden z početných odvolacích dôvodov uplatnených odvolaním. Pomerne podrobne sa venoval najmä tvrdenému nesprávnemu procesnému postupu súdu na ujmu práva strán sporu na spravodlivý proces a námietke rozhodovania nesprávne obsadeným súdom (§ 365 ods. 1 písm. b/ a c/ C. s. p.), kde najmä za pomoci opisu genézy pridelovania prejednávanej veci jednotlivým sudcom súdu prvej inštancie a rozhodovania o ich vylúčení, resp. nevyvúčení bolo treba odmietnuť názor žalovanej, podľa ktorého by zákonným sudcom mal byť K. P. G., resp. K. N. V., I.. Obaja totiž boli z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení (prvý rozhodnutím predsedu súdu a druhý rozhodnutím nadriadeného súdu), napokon bola vec pridelaná K. L. C. a na tom nič nezmenilo ako neskoršie rozhodnutie o nevyvúčení viacerých sudcov súdu prvej inštancie vrátane K. G., tak ani opakované rozhodnutia konštatujúce nevyvúčenie sudkyne K. C.. Odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d/ a g/ C. s. p. (iná vada a to, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dosiaľ neuplatnené prostriedky procesnej obrany či útoku) žalovaná nekonkretizovala a ak by za naplnenie prvého z nich mala byť považovaná nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, tu odvolací súd nad rámec viac-menej teoretického exkurzu na témy I. možných procesných postupov súdu na ujmu procesných práv strán sporu a II. náležitostí odôvodnení rozsudkov konštatoval, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zákonom vyžadované náležitosti má. Za pomoci pomerne podrobného rozboru ďalších odvolacích námietok žalovanej, týkajúcich sa odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ C. s. p. (nevykonanie navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností; vyvodenie z vykonaných dôkazov nesprávnych skutkových zistení a spočítanie rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci) usúdil aj na ich neopodstatnenosť (pre ustúpenie žalovanej od návrhu na vykonanie pôvodne navrhovaného výsluchu znalkyne činnejšej v trestnom konaní, vysvetlenie nevykonania niektorých dôkazov zo strany súdu prvej inštancie a správnosť zohľadnenia ním obsahu a výsledkov trestného konania vedeného proti žalobcovi); popritom však zdôraznil tiež správnosť záveru o nepreukázaní (žalovanou) skutkového dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru a upriamil pozornosť na aspekt oslobodenia žalobcu spod obžaloby voči nemu podanej podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku (pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný). Práve tým sa podľa odvolacieho súdu líšil prípad z prejednávanej veci od prípadov dotknutých rozhodnutiami najvyššieho súdu a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „ústavný súd“), uvádzanými žalovanou (čo pre iné dôvody oslobodenia spod obžaloby spôsobovalo ich nepoužiteľnosť), pričom použitý dôvod oslobodenia spod obžaloby zároveň zakladal stav viazanosti civilného súdu rozhodnutím v trestnom konaní (od ktorého právoplatne vysloveného záveru, že sa skutok nestal, sa nešlo odchyliť).

3. Proti takémuto rozsudku podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z toho, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd a že jej bolo nesprávnym procesným postupom súdu znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. e/ a f/ C. s. p.). Do dovolania prakticky

prevzal odvolaciu námietku, podľa ktorej zákonnými sudcami v tejto veci sa javia sudcovia súdu prvej inštancie K. G., K. V. a K. C. (z ktorých tretí v osobe predsedu súdu predkladal vec nadriadenému súdu dovtedy, kým ten nerozhodol - na rozdiel od dvoch skorších rozhodnutí - o jeho vylúčení, druhý potom bežne prejednáva veci za účasti advokáta zastupujúceho aj žalovanú v prejednávanej veci). V prípade vady podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je potom podľa dovolateľky napádaný rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný, lebo jeho odôvodnenie nie je súladné s ust. § 220, § 387 ods. 3 a § 393 ods. 2 C. s. p., pričom na výskyt tu uvádzanej tzv. zmätočnostnej vady judikatúra ústavného súdu usúdila aj vtedy, ak súd uskutoční výklad právneho predpisu na zistený skutkový stav, ktorý je ústavne nesúladný, svojvoľný a bez presvedčivého a racionálneho logického odôvodnenia. Navrhla zrušenie dovolaním napádaného rozsudku a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca navrhol dovolanie zamietnuť (?), majúc za to, že neobstojí kľúčová dovolacia námietka spočívajúca v rozhodnutí nesprávne obsadeným súdom, keď z obsahu spisu jednoznačne vyplýva postupné vylúčenie všetkých troch žalovanou preferovaných sudcov súdu prvej inštancie a naopak nevylúčenie sudkyne, ktorej bola vec pridelená napokon a ktorá tiež vo veci rozhodla.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala za účinnosti C. s. p. v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bol vydaný napádaný rozsudok (§ 424 C. s. p.) a to za podmienky jej zastúpenia i spísania dovolania na to zákonom určenou osobou (§ 429 ods. 1 C. s. p.), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie, prečo bol namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.), potom dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Aj za účinnosti C. s. p. (podobne ako skôr za účinnosti jemu predchádzajúceho Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. s. p.“) treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani sebou samým) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (v tejto súv. por. napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 C. s. p.

8. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (písmeno e/, a/) alebo ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písmeno f/).

K tvrdenej zmätočnostnej vade podľa § 420 písm. e/ C. s. p.

9. V súvislosti s posúdením opodstatnenosti tejto námietky dovolací súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p. posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e/ C. s. p.

10. Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k

stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (§ 49 ods. 1 C. s. p.). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 2 C. s. p.). Ak sudca, ktorý má spor prejednať a rozhodnúť, zistí skutočnosti, pre ktoré je vylúčený, bezodkladne ich oznámi predsedovi súdu a v konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad (§ 50 ods. 1 veta prvá a druhá C. s. p.); o vylúčení sudcu rozhoduje bezodkladne predseda súdu (§ 50 ods. 2 veta prvá C. s. p.) a ak je sudca vylúčený, prideli predseda súdu spor inému sudcovi (§ 50 ods. 3 veta prvá C. s. p.). Aj strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti (§ 52 ods. 1 C. s. p.).

11. V zmysle uvedených ustanovení je právne významný vzťah sudcu buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), k stranám sporu (v minulosti a v mimosporových konaniach stále účastníkom konania), k zástupcom strán (účastníkov konania) alebo k osobám zúčastneným na konaní (o aký vzťah ide vtedy, ak sudca má k niektorej z vyššie zadefinovaných osôb určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý možno pochybovať o jeho nezaujatosti). Samotné pochybnosti účastníka o existencii takéhoto vzťahu sudcu tu nie sú určujúce; rozhodujúcim je, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

12. S problémom vylúčenia či nevylúčenia sudcov úzko súvisí problém prípadného nesprávneho obsadenia súdu. O prípad takéhoto obsadenia v súlade so zásadou neodňateľnosti zákonnému sudcovi, zaručenou tiež Ústavou Slovenskej republiky (tu porovnaj čl. 48 ods. 1 vetu prvú ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „Ústava“) pôjde nielen vtedy, ak namiesto senátu rozhodne samosudca, dnes už i (na rozdiel od skoršej úpravy) namiesto samosudcu senát, namiesto senátu v určitom zložení senát zložený inak, či namiesto sudcu zamestnanec súdu alebo aj naopak (v tejto súvislosti porovnaj napr. tiež zákon SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení), ale tiež vtedy, ak vo veci pridelenej v súlade so zákonom určitému sudcovi bude konať a rozhodovať iný sudca bez toho, aby sudca, ktorému bola vec pridelená, bol z jej prejednávania a rozhodovania zákonom ustanoveným spôsobom vylúčený a bez toho, aby tu existoval iný zákonom predpokladaný dôvod nahradenia jedného sudcu druhým (napr. zastupovanie).

13. V prejednávanej veci ale na výskyt takejto vady podľa názoru dovolacieho súdu usúdiť nešlo. Bolo to tak preto, že u všetkých sudcov prichádzajúcich podľa dovolateľky do úvahy ako zákonní sudcovia došlo už k ich vylúčeniu (nerozhodno, či na základe oznámenia samotného sudcu alebo na námietku strany sporu a taktiež bez významu, či príslušný záver našiel miesto v rozhodnutí predsedu súdu alebo nadriadeného súdu) a hoci súd rozhodujúci o dovolaní nie je spôsobom vyriešenia otázky vylúčenia (nevylúčenia) sudcu orgánmi na to povolanými viazaný, v tomto konkrétnom prípade z ničoho nevyplývala potreba vyriešenia takejto otázky inak, než táto bola v minulosti vyriešená predsedom súdu, resp. nadriadeným súdom. Nakoľko sa potom treba stotožniť s odvolacím súdom v tom, že dôvody vylúčenia principiálne nemôžu vymiznúť (nech aj z tohto pravidla by šlo nájsť výnimku potvrdzujúcu platnosť pravidla), za akceptovateľný a logike riadneho chodu vecí zodpovedajúci možno považovať nanajvýš prechod od stavu skoršieho nevylúčenia sudcu v jednej a tej istej veci k jeho vylúčeniu a nie aj naopak.

14. Pri vyjdení z práve priblížených úvah preto skoršie vylúčenie sudcu K. G. vylučovalo (s výnimkou tu nepreukázaného výnimočného stavu vymiznutia pomeru odôvodňujúceho pochybnosti o nezaujatosti sudcu) možnosť, aby sa tento po prvotnom „zbavení sa ním“ veci k jej prejednávaniu a rozhodovaniu opätovne dostal (hoc aj za pomoci rozhodnutia nadriadeného súdu o nevylúčení, snažiaceho sa obrazne „prebiť“ skoršie rozhodnutie predsedu súdu predstavujúce významový protiklad). To obdobne platilo aj u sudcu K. V. a u sudcu K. C. šlo napokon práve o možný prípad prechodu od stavu jeho skoršieho nevylúčenia k neskoršiemu vylúčeniu. Tieto okolnosti v súhrne a v spojitosti s neskorším pridelením sporu sudkyňi K. C., ku ktorej vylúčeniu už nedošlo, preto boli podľa názoru dovolacieho súdu dostatočným podkladom pre záver, že súd prvej inštancie bol v čase vykonania podstatnej časti úkonov v rámci konania v prejednávanej veci a tiež v čase rozhodovania neskôr potvrdeným rozsudkom

obsadený správne. Pretože vada v podobe rozhodovania, či už vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom sa týkala len tohto (nie aj odvolacieho) súdu, namieste bolo konštatovanie, že dovolateľka túto zmätočnosťnú vadu a teda aj nesprávnosť konečného rozhodnutia odvolacieho súdu vytýkala neopodstatnene.

K tvrdenej zmätočnosťnej vade podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto dovolaním namietanú vadu, sú a/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (svojou procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia a b/ miera (intenzita) takéhoto zásahu súdu, ktorej výsledkom je porušenie (nerešpektovanie) práva strany sporu na spravodlivý proces.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

17. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie alebo spor) znemožňujúca účastníkovi (strane sporu) realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Pôvodne čiastočne rozdielna a až neskôr zjednotená rozhodovacia prax najvyššieho súdu potom dospela k záveru, že diskutovaný pojem principiálne nemožno vykladať extenzívne - jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu (v tejto súv. por. najmä stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky uverejnené ako R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. zmätočnosťnú vadu, skôr tvoriacu súčasť § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., len výnimočne). O tom, do akej miery a či vôbec sú závery z tohto stanoviska použiteľnými aj v podmienkach novej procesnej úpravy (v rámci dovolacieho konania už nepracujúcej so slovným spojením „iná vada“), síce možno viesť polemiku, tá sa však zjavne nebude týkať prípadov podraditeľných pod druhú vetu stanoviska (prípadov nepreskúmateľnosti).

18. V prejednávanej veci však o prípad vyššie spomínanej výnimočnosti a teda ani o prípad nutnosti uplatnenia druhej vety stanoviska R 2/2016 nejde. Výnimka sa má totiž týkať len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, o aký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003), resp. ak odôvodnenie rozhodnutia obsahuje výkladom neodstrániteľné rozpory (protirečivosti).

19. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

20. V prejednávanej veci potom dovolaním napádaný rozsudok odvolacieho súdu (ako primárny - a vychádzajúc z obsahu dovolania jediný - predmet dovolacieho prieskumu) uvádza rekapituláciu skutkového stavu, ktorý považoval aj odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská oboch strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i pre rozhodnutie rozhodné ustanovenia právnych predpisov, z ktorých tento súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať pritom na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu (tak ako aj v tejto veci) odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie (v minulosti postupom podľa § 219 ods. 2 O. s. p., dnes podľa § 387 ods. 2 C. s. p.), stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z pohľadu spochybniteľnosti jeho úvah je potom významné len to, či sa rozhodne (odvolací súd) doplniť úvahy súdu prvej inštancie a ak áno, či takýmto jeho doplňujúcim úvahám nepôjde vytknúť medzerovitosť v uvažovaní, také rozpory s dôvodmi súdu prvej inštancie, ktoré už zakladajú prekvapivosť (nečakanosť) uzavretého odvolacím súdom či arbitrárnosť (neodôvodnenosť).

21. V tentoraz posudzovanom prípade ale o existenciu žiadneho z takýchto nedostatkov nešlo, keď odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu poskytlo objektívne zrozumiteľné, logické a dostatočne konzistentné odpovede na všetky relevantné otázky, so zreteľom k neustálemu opakovaniu už raz náležite odmietnutých námietok žalovanej ho dokonca možno označiť aj za rozsiahlejšie, než by bolo nutné a do tretice i tu stále platí to, že za vadu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. (tak isto ako skôr podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivo).

22. Pokiaľ výhrady dovolateľky smerovali k nedostatkom dokazovania, tu platí, že dokazovanie je časť civilného konania (procesu), v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh (v sporovom konaní žaloba) týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu a nie strán sporu. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (tu por. R 125/ 1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale na základe záverov už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu por. R 37/1993 a 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/36/2011 a 7Cdo/86/2012).

23. Ani prípadné nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama o sebe prípustnosť dovolania nezakladá (tu por. R 42/1993, ale aj 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010 a 7Cdo/248/2012).

24. Ani podľa novej právnej úpravy civilného procesu, účinnej od 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, či nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou posudzoval ústavný súd napríklad vo veci prejednávanej ním pod sp. zn. II. ÚS 465/2017,

nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

25. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov musel preto najvyšší súd dospieť k záveru, že dovolanie žalovanej nie je prípustné. Pretože u dovolaní, ktorých prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 420 C. s. p. (dovolaní pre tzv. zmätočnosť) ide prípustnosť dovolania takpovediac ruku v ruku s jeho dôvodnosťou; dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

26. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s . p.).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.